

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Csp/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117200673
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2018:6117200673.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci žalobcu Konkurzy a reštrukturalizácie, k. s., ČSA 27, 974 01 Banská Bystrica, kancelária M. R. Štefánika 1821, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36869678, správca úpadcu W.. G. K., L.. XX. XX. XXXX, P. XXXX/XX, XXX XX J. J., proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35792752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubíniho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47233516, o vydanie bezdôvodného obohatenia, neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a neplatnosť dohody o poskytovaní služieb, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 299,70 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca W.. G. K., L.. XX. XX. XXXX, sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 16. 01. 2017 domáhal od žalovaného:

1. vydanie bezdôvodného obohatenia dvakrát v sume po 1 149,85 Eur
2. určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 23. 07. 2014 č. 8500070798 a č. 8500070800 je neplatná
3. určenia, že dohoda o poskytnutí služby zo dňa 23. 07. 2014 č. 8500070798 a č. 8500070800 je neplatná.

2. V priebehu konania bol vyhlásený na majetok žalobcu konkurz. Za správca konkurznej podstaty úpadcu bola ustanovená spoločnosť Konkurzy a reštrukturalizácie k. s., ktorá navrhla pokračovať v konaní podaním zo dňa 07. 06. 2018. Správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stal účastníkom konania namiesto úpadcu v zmysle ustanovenia § 47 ods. 4 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 7/2005 Z. z.

3. Súd vykonal dokazovanie žalobou, písomným vyjadrením žalovaného, spisom 15Csp/130/2016 tunajšieho súdu, zmluvami o revolvingovom úvere č. 8500070798, č. 8500070800, dohodami o zrážkach zo mzdy uzatvorenými k týmto zmluvám, dohodami o poskytovaní služieb uzatvorenými k týmto zmluvám zo dňa 23. 07. 2014, korešpondenciou účastníkov zmlúv, výpisom z účtu žalobcu za obdobie 2014 až 2015, výplatnými páskami žalobcu za obdobie júl 2015 až január 2017 a zistil tento skutkový stav:

4. Podľa tvrdenia žalobcu tento uzatvoril so žalovaným dňa 23. 07. 2014 dve zmluvy o revolvingovom úvere, na základe ktorých mu žalovaný poskytol úver dvakrát po 1 500,-- Eur, reálne však mu vyplatil dvakrát po 1 450,-- Eur. V tento deň uzatvoril aj dohody o poskytovaní služieb a dohody o zrážkach zo mzdy. Tieto podpísal, hoci bol presvedčený, že uzatvára úverovú zmluvu. Až od svojho zamestnávateľa sa dozvedel, že podpísal aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Od mesiaca jún 2015 vykonával jeho zamestnával zrážku z jeho mzdy dvakrát po 89,65 Eur. Do decembra 2016 zaplatil týmto spôsobom dvakrát 2 599,85 Eur, spolu 5 199,70 Eur. Rozdiel medzi poskytnutou sumou 2 900,-- Eur a uhradenou sumou 5 199,70 Eur predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia vo výške 2 299,70 Eur, ktorého vydania sa od žalovaného domáhal. Zmluvy o úvere neobsahujú náležitosti vyžadované v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. jeho ustanovenie § 9, a preto je potrebné ich považovať za bezúročné a bez poplatkov. Neobsahovali uvedenie termínov splátok, bola nesprávne uvedená RPMN, v ktorej nebola zahrnutá odmena za poskytovanie služieb podľa dohody o poskytovaní služieb, dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti. Jednalo sa o nekalú obchodnú prax žalovaného, keď pri samotnom podpísaní zmluvy v čase podpisu nevedel, v akej výške mu bude schválený úver a s akými podmienkami. Zmluvy nemali potrebnú písomnú formu. V súvislosti s úverovými zmluvami podpísal aj dohody o poskytnutí služieb. Neprijateľnosť odplaty za službu upravenú v týchto dohodách vyplýva z dôvodov, ktoré sú uvedené v rozsudku Okresného súdu Prešov a Krajský súd Prešov, ktoré pripojil a na ktoré poukázal.

5. Žalovaný žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. Vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti súdu, keď nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je osobitným nárokom a nevyplyva zo spotrebiteľského vzťahu.

Zmluvy o úvere obsahujú výšku splátok, termíny splatnosti ako aj počet splátok. V čase ich uzatvorenia zákon nevyžadoval, aby suma istiny, úrokov a iných poplatkov bola uvedená jednotlivo popri sebe. Výška splátky a termíny splátok sú uvedené v oznámení o schválení úveru, ako aj v splátkovom kalendári a tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Výpočet RPMN vychádzal z výšky splátky. Čo sa týka písomnej formy, poukázal na bod 13 zmluvy, článok 7, bod 7.1. a na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci C-42/15.

6. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 19 písm. d) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

8. Podľa § 42 CSP, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Súd neprihliadol na námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú zo strany žalovaného a to z dôvodu, že citované ustanovenie § 19 písm. d) obsahuje rozšírenie miestnej príslušnosti danej na výber aj v prípadoch, ak je žalobca spotrebiteľ, ak ide o spotrebiteľský spor. Nebolo sporné, že úverové zmluvy, ktoré uzatvoril pôvodný žalobca so žalovaným, ako aj dohody o zrážkach zo mzdy a poskytnutí služby, ktoré boli uzatvorené v súvislosti s úverovými zmluvami, uzatvoril žalobca ako spotrebiteľ. Pre určenie dôvodnosti žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné prejudiciálne sa zaoberať otázkou posúdenia náležitostí zmlúv v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia potom vyplýva zo spotrebiteľského vzťahu strán a z týchto dôvodov bola daná miestna príslušnosť tunajšieho súdu, keďže žalobca využil právo voľby miestnej príslušnosti a tým došlo k založeniu miestnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica.

10. Ďalej sa súd zaoberal otázkou, či bolo možné žalobou uplatniť procesný nárok tak, ako bol formulovaný žalobcom v žalobe.

11. Vo vzťahu k zneniu ustanovenia § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
a) splnení povinnosti,
b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Žalobný petit, ktorým sa domáhal žalobca vydania bezdôvodného obohatenia, predstavuje nárok na uloženie splnenia povinnosti v zmysle § 137a citovaného zákonného ustanovenia.

Čo sa týka žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, jedná sa svojím obsahom o návrh na určenie právnej skutočnosti. Takáto žaloba je v zmysle citovaného ustanovenia § 137 písm. d) CSP prípustná len vtedy, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Nakoľko žiadny osobitný predpis možnosť podať takúto žalobu neupravuje, je takáto žaloba neprípustná a z týchto dôvodov súd v tejto časti žalobu zamietol.

13. Ak by aj bola takáto žaloba prípustná, nebol daný naliehavý právny záujem na jej určení. Dohoda o zrážkach zo mzdy je právny vzťah založený primárne zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací inštitút. Finančné čiastky, ktoré boli na jej základe stiahnuté žalobcovi, sú zarátané na jeho dlh vzniknutý titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V konaní o žalobnom petite, ktorým sa domáhal žalobca vydanie bezdôvodného obohatenia, sa musel súd vysporiadať s otázkou platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj otázkou jej bezúročnosti. Určovací návrh nie je spravidla opodstatnený vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu.

14. Vo vzťahu k žalobe o neplatnosť dohôd o poskytnutí služby rovnako ako v prípade neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, sa jedná o návrh na určenie právnej skutočnosti, ktorá žaloba je v zmysle § 137 písm. d) CSP prípustná, len ak vyplýva z osobitného predpisu. Žiadny osobitný predpis možnosť podať takúto žalobu neupravuje. Z týchto dôvodov súd žalobu v tejto časti zamietol.

15. Súd sa potom zaoberal dôvodnosťou žaloby vo vzťahu k prvému žalobnému petitu.

16. V konaní nebolo sporné, že pôvodný žalobca - úpadca na základe uzatvorených zmlúv o úvere spolu obdržal sumu 2 900,-- Eur (dvakrát po 1 450,-- Eur). Rovnako žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení nespochybnil, že žalobca uhradil dvakrát po 2 599,80 Eur z titulu uzatvorených úverových zmlúv, spolu 5 199,70 Eur.

17. Podľa § 451 ods. 1 O. z. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.
(2) Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Žalobca sa domáhal vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu prijatého plnenia bez právneho dôvodu s poukazom na znenie § 9 ods. 2 a § 11 zákona 129/2010 Z. z.

19. Z pripojených zmlúv o úvere súd zistil, že tieto boli uzatvorené za účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z. upravujúceho podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru.

Zákon o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona.

Súd zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosť upravenú v § 9 ods. 2 písm.

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Tento údaj je v zmysle citovaného zákonného ustanovenia obligatórnou náležitosťou zmluvy a musí byť výslovne uvedený, pričom ho nemožno vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí, napr. z počtu splátok úveru. Oznamenie o schválení úveru, na ktoré sa odvolával žalovaný, bolo vyhotovené až po podpísaní návrhu zmluvy žalobcom 23. 07. 2014. V čase podpisu zmluvy žalobcom dňa 17. 07. 2017 tento ako spotrebiteľ nemal vedomosť, ako je stanovená splatnosť prvej a poslednej splátky úveru.

Počet a výška splátok úveru sú samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú súčasne nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Keďže zmluvy o predmetnom úvere túto náležitosť neobsahujú, poskytnutý úver sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Čo sa týka námietky nesprávne uvedenej RPMN v súvislosti s odmenou upravenou v dohode o poskytovaní služieb, aj keď táto dohoda súvisí so zmluvou o poskytnutí úveru, súdy jej platnosť posudzujú samostatne vo vzťahu k dojednanej odmene a charakteru služby. Z uvedených dôvodov sa súd touto otázkou v tomto konaní nezaoberal.

21. Súd ešte poukazuje na rozdiel medzi údajmi pod bodom 5 žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, kde je uvedená celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť za úver a úroky za dobu čerpania ako aj poplatkov za poskytnutie úveru vo výške 1 967,-- Eur a týmto údajom v oznámení veriteľa, kde je uvedená suma 1 917,-- Eur. Jedná sa o náležitosť upravenú v § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré dojednanie nebolo týmto spôsobom preukázané.

22. Z uvedených dôvodov súd v tejto časti žalobe vyhovel, keď považoval poskytnutý úver za bez poplatkov a bezúročný. Žalovaná suma bola plnená žalovanému bez právneho dôvodu..

23. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 tak, že žiadnej zo strán súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto ho urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- i) právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).